

ZESPÓŁ SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH I TELEKOMUNIKACYJNYCH W OLSZTYNIE

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO ROK SZKOLNY 2024/2025

I. ZASADY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ

1. Przy ocenianiu postępów ucznia z języka polskiego nauczyciel bierze pod uwagę:

- poprawność merytoryczną, kompozycję, styl i język a także zapis w wypowiedzi pisemnej;
- umiejętność czytania ze zrozumieniem;
- systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego (temat, data, notatka z lekcji/praca domowa);
- aktywną pracę w czasie lekcji;
- samodzielność pracy (w przypadku gdy uczeń pracuje niesamodzielnie podczas pracy klasowej, sprawdzianu i innych określonych przez nauczyciela zadań, otrzymuje ocenę niedostateczną);

2. Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy;

3. Oceny bieżące oraz oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych wyrażają się w stopniach wg następującej skali:

- 1) ocena celująca - 6
- 2) ocena bardzo dobra - 5
- 3) ocena dobra - 4
- 4) ocena dostateczna - 3

5) ocena dopuszczająca - 2

6) ocena niedostateczna - 1

Przedziały procentowe na poszczególne oceny:

0% - 39% ocena - niedostateczny,

40% - 54% ocena - dopuszczający,

55% - 69% ocena - dostateczny,

70% - 84% ocena - dobry,

85% - 94% ocena - bardzo dobry,

95% - 100% ocena - celujący.

II. FORMY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Wiadomości i umiejętności uczniów sprawdzane są w formie ustnej, pisemnej oraz w formie wykonywanych przez uczniów zadań praktycznych. Można stosować następujące formy:

- 1. Odpowiedzi ustne** - może to być ustne objaśnienia przygotowanej samodzielnie prezentacji multimedialnej; może to być również ocena za wielokrotne i spójne wypowiedzi w trakcie jednej lekcji; odpowiedź z ostatnich 3 lekcji lub materiału przygotowanego przez ucznia na lekcję bieżącą lub odpowiedź oceniana wg kryteriów maturalnych. Nauczyciel bierze pod uwagę zawartość merytoryczną odpowiedzi (także liczbę popełnionych błędów rzeczowych), poprawność językową, spójność kompozycyjną, samodzielność wniosków;
- 2. Prace klasowe** - np. w formie testu z historii i teorii literatury (z pytaniami zamkniętymi lub otwartymi), wypracowanie (może być w formie rozprawki, wprawki, recenzji, eseju, szkicu krytycznego lub pracy z tekstem typu maturalnego, np. czytanie ze zrozumieniem). Schematy oceniania wzorowane są na kryteriach zawartych w Informatorze maturalnym CKE.
- 3. Sprawdziany** – obejmujące tematykę kilku (maksymalnie 5) ostatnich lekcji bądź bloku ćwiczeń, zapowiedziane z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem (z wpisaniem do dziennika);
- 4. Kartkówki** – obejmujące tematykę maksymalnie 3 ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane;
- 5. Prace domowe** (streszczenie, notatka interpretacyjna, konspekt, praca z tekstem typu maturalnego, czytanie ze zrozumieniem, rozprawka, esej, szkic krytyczny, interpretacja porównawcza) .

6. **Aktywność** może być oceniona oceną lub plusami. Za 6 plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą; uczeń może otrzymać niższą ocenę za mniejszą liczbę plusów po uzgodnieniu z nauczycielem, adekwatnie do liczby plusów;

7. **Inne źródła oceny** do wyboru przez nauczyciela np.: karty pracy, praca na lekcji, referaty, udział w konkursach przedmiotowych, udział w olimpiadach, inne prace dodatkowe do wyboru przez nauczyciela.

III. **WYMAGANIA EDUKACYJNE** na poszczególne oceny z podziałem na poziomy klas

Wymagania edukacyjne- język polski, klasa pierwsza, rok szkolny 2024/2025

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I.	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:
K	1. podejmuje próbę usytuowania	1. sytuuje utwory literackie w	1. sytuuje utwory literackie w	1. 1. sytuuje	1. sytuuje wszystkie poznane
L	utworów literackich w	poszczególnych okresach:	poszczególnych okresach:	utwory	utwory literackie w poszczególnych
i	poszczególnych okresach:	starożytność, średniowiecze,	starożytność, średniowiecze,	literackie w	okresach: starożytność,
K	starożytność, średniowiecze,	renesans, barok,;	renesans, barok,;	poszczególnych	średniowiecze, renesans, barok;
	renesans, barok,	2. rozpoznaje w utworze literackim	2. rozpoznaje w utworze literackim	okresach:	2. rozpoznaje w utworze literackim
	2. próbuje rozpoznać w utworze	elementy fantastyki, realizmu;	elementy fantastyki, symbolizmu,	starożytność,	elementy fantastyki, symbolizmu,
	literackim elementy fantastyki,	próbuje rozpoznać elementy	realizmu;	średniowiecze,	realizmu;
	realizmu, symbolizmu	symbolizmu	3. rozróżnia gatunki epickie,	renesans,	3. rozróżnia gatunki epickie,
	3. próbuje rozróżnić gatunki	3. rozróżnia gatunki epickie,	liryczne, dramatyczne i	barok,;	liryczne, dramatyczne i
	epickie, liryczne, dramatyczne i	liryczne, dramatyczne i	synkretyczne, w tym: gatunki	2. rozpoznaje w utworze literackim	synkretyczne, w tym: gatunki
	synkretyczne, w tym: gatunki	synkretyczne, w tym: gatunki	poznane w szkole podstawowej	elementy fantastyki, symbolizmu,	poznane w szkole podstawowej
	poznane w szkole podstawowej	poznane w szkole podstawowej	oraz epos, tragedię antyczną, psalm,	realizmu;	oraz epos, tragedię antyczną, psalm,
	oraz epos, tragedię antyczną i inne	oraz epos, tragedię antyczną, psalm,	sonet, , a także odmiany dramatu;	3. rozróżnia gatunki epickie,	sonet, satyrę, a także odmiany
	odmiany dramatu, satyrę; stara się	sonet; a także odmiany dramatu	wymienia ich podstawowe cechy	liryczne, dramatyczne i	dramatu; wymienia ich podstawowe
	wymienić ich podstawowe cechy	wymienia ich podstawowe cechy	gatunkowe;	synkretyczne, w tym: gatunki	cechy gatunkowe;
	gatunkowe;	gatunkowe;	4. rozpoznaje w tekście literackim	poznane w szkole podstawowej	4. rozpoznaje w tekście literackim
	4. stara się rozpoznać w tekście	4. rozpoznaje w tekście literackim	środki wyrazu artystycznego	oraz epos, tragedię antyczną, psalm,	środki wyrazu artystycznego
	literackim środki wyrazu	środki wyrazu artystycznego	poznane w szkole podstawowej	sonet, a także odmiany dramatu;	poznane w szkole podstawowej
	artystycznego poznane w szkole	poznane w szkole podstawowej	oraz środki znaczeniowe:	wymienia ich podstawowe cechy	oraz środki znaczeniowe:
	podstawowej oraz środki	oraz środki znaczeniowe:	oksymoron, peryfrazę, hiperbolę;	gatunkowe;	oksymoron, peryfrazę, hiperbolę;
	znaczeniowe: oksymoron,	oksymoron, hiperbolę; leksykalne,	leksykalne, w tym frazeologizmy;	4. rozpoznaje w tekście literackim	leksykalne, w tym frazeologizmy;
	peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w	oksymoron, peryfrazę, hiperbolę;	składniowe: antytezę, paralelizm,	środki wyrazu artystycznego	składniowe: antytezę, paralelizm,
	tym frazeologizmy; składniowe:	leksykalne, w tym frazeologizmy;	wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym	poznane w szkole podstawowej	wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym
	antytezę, paralelizm, wyliczenie;	składniowe: antytezę, paralelizm,	przerzutnię;; określa ich funkcje;	oraz środki znaczeniowe:	przerzutnię;; określa ich funkcje;
	wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;	wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym	5. interpretuje treści alegoryczne i	oksymoron, peryfrazę, hiperbolę;	5. interpretuje treści alegoryczne i
	podejmuje próbę określenia ich	przerzutnię;; określa ich funkcje;	symboliczne utworu literackiego;	leksykalne, w tym frazeologizmy;	symboliczne utworu literackiego;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

funkcji; 5. podejmuje próbę interpretacji treści symbolicznych; 6. próbuje rozpoznać w tekstach literackich: elementy tragizmu i komizmu; podejmuje próbę określenia ich funkcji w tekście 7. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozpoznaje podstawowe motywy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich podejmuje próbę odwołania się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. podejmuje próbę określenia cech wspólnych poznanych tekstów literackich; 13. podejmuje próbę przedstawienia propozycji interpretacji utworu; 14. podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów,	5. interpretuje treści symboliczne i podejmuje próbę interpretacji treści alegorycznych utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, elementy groteski; próbuje określić ich funkcje w tekście; 7. wykazuje się znajomością utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, podejmuje próbę określenia cech wspólnych i różnych; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst	6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego, oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; próbuje określić rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji	składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7.. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w	6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe (*<i>lista lektur umieszczona jest pod tabelką</i>); 8. rozpoznaje tematykę i problematykę wszystkich poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w każdym utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa wszystkie cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję
--	---	---	--	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	szczególnie kontekst historyczny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. próbuje rozpoznać obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe, określać ich rolę; .	historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu .	utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich wszystkie potrzebne konteksty do ich zrozumienia, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne wprost i w sposób przenośny w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II K. J	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

E Z Y K O W E	charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (stylizacja biblijna, archaizacja); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. wskazuje zapożyczenia; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji	charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (stylizacja biblijna, archaizacja); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. próbuje rozpoznać rodzaje zapożyczeń; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny	2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (stylizacja biblijna, archaizacja itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i próbuje zrozumieć ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku	2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (stylizacja biblijna, archaizacja itp.) oraz próbuje określać ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie	2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (stylizacja biblijna, archaizacja itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisowni skrótów i skrótowców; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu
---------------------------------	--	--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	komunikacyjnej; 15. próbuje rozróżnić style funkcjonalne polszczyzny;	w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny;	językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i rozumie ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń w polszczyźnie i rozumie ich funkcje 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;
II I T W O R Z E N I E W Y P O W I D Z I	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. w wypowiedziach argumentacyjnych stosuje konsekwencję; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. próbuje tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. próbuje tworzyć plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	propozycję odczytania tekstu, podejmuje próbę formułowania argumentów na podstawie tekstu; 9. stosuje wąski zakres środków językowych i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. próbuje wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu ; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
I V S A M O K S Z T A Ł C E N I E	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. próbuje wykorzystać formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich

					osiągnąć.
--	--	--	--	--	-----------

Lektura obowiązkowa

1. Utwory literackie poznawane w całości

1) Jan Parandowski, *Mitologia*, część I: *Grecja*;

2) Sofokles, *Antygona*;

3) William Szekspir, *Makbet*;

4) Moliere, *Skapiec*;

5) Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III;

6) Bolesław Prus, *Lalka*;

7) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;

8) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;

9) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;

10) Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;

11) Albert Camus, *Dżuma*;

12) George Orwell, *Rok 1984*;

13) Sławomir Mrożek, *Tango*.

2. Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach

1) Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleeta*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;

2) Homer, *Iliada* (fragmenty);

3) wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: *Lament świętokrzyski* (fragmenty), *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);

4) *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);

5) Ignacy Krasicki, wybrana satyra;

6) Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*;

7) Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty);

8) Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty);

9) Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);

10) Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*;

11) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty);

12) Marek Nowakowski, *Góra „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);

13) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);

14) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);

15) Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty).

3. Utwory poetyckie

1) Horacy, wybrane utwory;

2) *Boqurodzica*;

3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX ks. I*, *Pieśń V ks. II*; *tren IX, X, XI*;

4) wybrane wiersze poetów epoki baroku;

5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;

6) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;

7) wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego, Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym *Testament mój*, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima.

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo jest poznawana co najmniej jedna pozycja książkowa *tytuły lektur uzupełniających znajdują się w podstawie programowej

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uszczuplone-podstawy-programowe--rozporzadzenia-podpisane>

Klasa I- *Dzieje Tristana i Izoldy* (fragm.)

Wymagania edukacyjne- język polski, klasa druga, rok szkolny 2024/2025

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I. K L i K	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. podejmuje próbę usytuowania utworów literackich w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; 2. próbuje rozpoznać w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu, symbolizmu 3. próbuje rozróżnić gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, powieść realistyczną, próbuje wymienić ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. stara się rozpoznać w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; antytezę, paralelizm, wyliczenie; wiersyfikacyjne, w tym przerzutnię; 5. podejmuje próbę określenia ich funkcji; 5. podejmuje próbę interpretacji	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu; próbuje rozpoznać elementy symbolizmu 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, powieść realistyczną, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, hiperbolę; leksykalne, oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wiersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści symboliczne i podejmuje próbę interpretacji treści alegorycznych utworu literackiego;	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, powieść realistyczną; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wiersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, groteskę; określa ich	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, powieść realistyczną; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wiersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje wszystkie poznane utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, powieść realistyczną; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wiersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm,

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

treści symbolicznych; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: tragizm i komizm; podejmuje próbę określenia ich funkcji w tekście 7. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozpoznaje podstawowe motywy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich podejmuje próbę odwołania się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. podejmuje próbę określenia cech wspólnych poznanych tekstów literackich; 13. podejmuje próbę przedstawienia propozycji interpretacji utworu; 14. podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów, szczególnie kontekst historyczny, biograficzny, mitologiczny,	6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, elementy groteski; próbuje określić ich funkcje w tekście; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, podejmuje próbę określenia cech wspólnych i różnych; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny,	funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego, oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; próbuje określić rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy,	funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7.. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy,	humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe (*lista lektur umieszczona jest pod tabelką); 8. rozpoznaje tematykę i problematykę wszystkich poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w każdym utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa wszystkie cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji
---	--	---	--	---

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	biblijny; 15. próbuje rozpoznać obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe, określać ich rolę; .	mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu .	filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	utworów literackich wszystkie potrzebne konteksty do ich zrozumienia, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne wprost i w sposób przenośny w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II K. J Ę Z Y K O W	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4.	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy,	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. zna, rozumie i funkcjonalnie

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

E	rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. wskazuje zapożyczenia; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. próbuje rozróżnić style funkcjonalne polszczyzny;	4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcia stylu i stylizacji; 13. próbuje rozpoznać rodzaje zapożyczeń; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny;	4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i próbuje zrozumieć ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji	mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz próbuje określać ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i rozumie ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku	wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń w polszczyźnie i rozumie ich
---	---	--	--	---	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

			komunikacyjnej; 16.rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	funkcje 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;
II I T W O R Z E N I E W Y P O W I D Z I	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. w wypowiedziach argumentacyjnych stosuje konsekwencję; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. próbuje tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. próbuje tworzyć plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, podejmuje próbę formułowania argumentów na podstawie tekstu; 9. stosuje wąski zakres środków	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	językowych i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. próbuje wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	tekstu; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu ; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
I V S A M O K S Z T A Ł C E N I E	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. próbuje wykorzystać formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.

Lektura obowiązkowa

1. Utwory literackie poznawane w całości:

- 1) Jan Parandowski, *Mitologia*, część I: Grecja;
- 2) Sofokles, *Antygona*;
- 3) William Szekspir, *Makbet*;
- 4) Moliere, *Skąpiec*;
- 5) **Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III;**
- 6) **Bolesław Prus, *Lalka*;**
- 7) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
- 8) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;
- 9) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;
- 10) Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;
- 11) Albert Camus, *Dżuma*;
- 12) George Orwell, *Rok 1984*;
- 13) Sławomir Mrożek, *Tango*.

2. Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach

- 1) Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleta*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;
- 2) Homer, *Iliada* (fragmenty);
- 3) wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: *Lament świętokrzyski* (fragmenty), *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
- 4) *Pieśń* o Rolandzie (fragmenty);

5) Ignacy Krasicki, wybrana satyra;

6) Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*;

- 7) Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty);
- 8) Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty);
- 9) Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);
- 10) Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*;
- 11) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty);
- 12) Marek Nowakowski, *Górq „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);
- 13) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
- 14) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);
- 15) Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty).

3. Utwory poetyckie

- 1) Horacy, wybrane utwory;
- 2) *Bogurodzica*;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; tren IX, X, XI;
- 4) wybrane wiersze poetów epoki baroku;

5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;

6) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;

- 7) wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego, Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, **Cypriana Kamila Norwida**, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, **Juliusza Słowackiego, w tym *Testament mój***, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima.

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo jest poznawana co najmniej jedna pozycja książkowa *tytuły lektur uzupełniających znajdują się w podstawie programowej

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uszczuplone-podstawy-programowe--rozporzadzenia-podpisane>

Klasa II- Juliusz Słowacki, *Kordian*

Wymagania edukacyjne- język polski, klasa trzecia, rok szkolny 2024/2025

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I. K L i K	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. podejmuje próbę usytuowania utworów literackich w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; 2. próbuje rozpoznać w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu, symbolizmu 3. próbuje rozróżnić gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu, próbuje wymienić ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. stara się rozpoznać w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; 5. podejmuje próbę określenia ich funkcji; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: tragizm i komizm, humor, patos, elementy groteski;	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu; próbuje rozpoznać elementy symbolizmu 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści symboliczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, elementy groteski;	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się treści utworów	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7.. wykazuje się znajomością treści	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje wszystkie poznane utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością i

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

podejmuje próbę określenia ich funkcji w tekście 7. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozpoznaje podstawowe motywy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich podejmuje próbę odwołania się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. podejmuje próbę określenia cech wspólnych poznanych tekstów literackich; 13. podejmuje próbę przedstawienia propozycji interpretacji utworu; 14. podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów, szczególnie kontekst historyczny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. próbuje rozpoznać obecne w utworach literackich wartości	próbuje określić ich funkcje w tekście; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, podejmuje próbę określenia cech wspólnych i różnych; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i	wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego, oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; próbuje określić rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach	utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach	zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe (*lista lektur umieszczona jest pod tabelką); 8. rozpoznaje tematykę i problematykę wszystkich poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w każdym utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa wszystkie cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich wszystkie potrzebne konteksty do ich zrozumienia, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy,
---	---	---	---	---

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	uniwersalne i narodowe, określać ich rolę; .	narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu .	literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne wprost i w sposób przenośny w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II K. J Ę Z Y K O W E	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja,	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji

środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. wskazuje zapożyczenia; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. próbuje rozróżnić style funkcjonalne polszczyzny;	środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcia stylu i stylizacji; 13. próbuje rozpoznać rodzaje zapożyczeń; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny;	środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i próbuje zrozumieć ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady	kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz próbuje określać ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i rozumie ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi	(dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń w polszczyźnie i rozumie ich funkcje 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako
--	--	--	--	---

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

			ich stosowania;	odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;
II I T W O R Z E N I E W Y P O W I E D Z I	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. w wypowiedziach argumentacyjnych stosuje konsekwencję; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. próbuje tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. próbuje tworzyć plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, podejmuje próbę formułowania argumentów na podstawie tekstu; 9. stosuje wąski zakres środków językowych i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie słownictwa i zasady poprawności	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu ;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. próbuje wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
I V S A M O K S Z T A Ł C E N I E	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. próbuje wykorzystać formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.

Lektura obowiązkowa

1. Utwory literackie poznawane w całości

- 1) Jan Parandowski, *Mitologia*, część I: *Grecja*;
- 2) Sofokles, *Antygona*;
- 3) William Szekspir, *Makbet*;

- 4) Molière, *Skąpiec*;
- 5) Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III;
- 6) Bolesław Prus, *Lalka*;**
- 7) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;**
- 8) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;**
- 9) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;
- 10) Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;
- 11) Albert Camus, *Dżuma*;
- 12) George Orwell, *Rok 1984*;
- 13) Sławomir Mrożek, *Tango*.

2. Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach

- 1) Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleta*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;
- 2) Homer, *Iliada* (fragmenty);
- 3) wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: *Lament świętokrzyski* (fragmenty), *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
- 4) *Pieśń* o Rolandzie (fragmenty);
- 5) Ignacy Krasicki, wybrana satyra;
- 6) Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*;
- 7) Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty);**
- 8) Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty);**
- 9) Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);
- 10) Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*;
- 11) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty);
- 12) Marek Nowakowski, *Górą „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);
- 13) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
- 14) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);
- 15) Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty).

3. Utwory poetyckie

- 1) Horacy, wybrane utwory;
- 2) *Bogurodzica*;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; tren IX, X, XI;
- 4) wybrane wiersze poetów epoki baroku;
- 5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;
- 7) wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego, Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, **Kazimierza Przerwy-Tetmajera**, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym *Testament mój*, **Leopolda Staffa**, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima.

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo jest poznawana co najmniej jedna pozycja książkowa *tytuły lektur uzupełniających znajdują się w podstawie programowej

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uszczuplone-podstawy-programowe--rozporzadzenia-podpisane>

Klasa III- Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis*

Wymagania edukacyjne- język polski, klasa czwarta, rok szkolny 2024/2025

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I.	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:
K	1. podejmuje próbę usytuowania	1. sytuuje utwory literackie w	1. sytuuje utwory literackie w	1. sytuuje utwory literackie w	1. sytuuje wszystkie poznane
L	utworów literackich w	poszczególnych okresach:	poszczególnych okresach:	poszczególnych okresach:	utwory literackie w poszczególnych
i	poszczególnych okresach:	starożytność, średniowiecze,	starożytność, średniowiecze,	starożytność, średniowiecze,	okresach: starożytność,
K	starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; 2. próbuje rozpoznać w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu, symbolizmu 3. próbuje rozróżnić gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu, próbuje wymienić ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. stara się rozpoznać w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; podejmuje próbę określenia ich funkcji; 5. podejmuje próbę interpretacji treści symbolicznych; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: tragizm i komizm, humor, patos, elementy groteski;	starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu; próbuje rozpoznać elementy symbolizmu 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, hiperbolę; leksykalne, oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści symboliczne i podejmuje próbę interpretacji treści alegorycznych utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, elementy groteski;	starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się treści utworów	starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7.. wykazuje się znajomością treści	średniowiecze, renesans, barok oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, satyrę, dramat romantyczny, sonet, balladę, odmiany powieści i dramatu;; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością i

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

podejmuje próbę określenia ich funkcji w tekście 7. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozpoznaje podstawowe motywy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich podejmuje próbę odwołania się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. podejmuje próbę określenia cech wspólnych poznanych tekstów literackich; 13. podejmuje próbę przedstawienia propozycji interpretacji utworu; 14. podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji utworów literackich potrzebnych kontekstów, szczególnie kontekst historyczny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. próbuje rozpoznać obecne w utworach literackich wartości	próbuje określić ich funkcje w tekście; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, podejmuje próbę określenia cech wspólnych i różnych; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i	wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego, oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; próbuje określić rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach	utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach	zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe (*lista lektur umieszczona jest pod tabelką); 8. rozpoznaje tematykę i problematykę wszystkich poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w każdym utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa wszystkie cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich wszystkie potrzebne konteksty do ich zrozumienia, szczególnie kontekst historyczny, polityczny, kulturowy,
---	---	---	---	---

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	uniwersalne i narodowe, określać ich rolę; .	narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu .	literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne wprost i w sposób przenośny w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II K. J Ę Z Y K O W E	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja,	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. wskazuje zapożyczenia; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. próbuje rozróżnić style funkcjonalne polszczyzny;	środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcia stylu i stylizacji; 13. próbuje rozpoznać rodzaje zapożyczeń; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny;	środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie tekście; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i próbuje zrozumieć ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady	kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz próbuje określać ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i rozumie ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi	(dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji</i>, <i>-ii</i>, <i>-i</i>; zapisu przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a</i>, <i>ę</i>) oraz połączeń <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i>; pisowni skrótów i skrótowców; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń w polszczyźnie i rozumie ich funkcje 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako
--	--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

			ich stosowania;	odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;	systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania;
II I T W O R Z E N I E W Y P O W I E D Z I	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. w wypowiedziach argumentacyjnych stosuje konsekwencję; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. próbuje tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. próbuje tworzyć plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, podejmuje próbę formułowania argumentów na podstawie tekstu; 9. stosuje wąski zakres środków językowych i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie słownictwa i zasady poprawności	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu ;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. próbuje wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. podejmuje próbę rozumienia zjawiska nowomowy;	językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; próbuje określać jego cechy i funkcje w tekście.	9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.	9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.	9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.
I V S A M O K S Z T A Ł C E N I E	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. próbuje korzystać z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. próbuje wykorzystać formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.

Lektura obowiązkowa

1. Utwory literackie poznawane w całości

1) Jan Parandowski, *Mitologia*, część I: *Grecja*;

- 2) Sofokles, *Antygona*;
- 3) William Szekspir, *Makbet*;
- 4) Moliere, *Skąpiec*;
- 5) Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III;
- 6) Bolesław Prus, *Lalka*;
- 7) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
- 8) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;

9) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;

10) Hanna Krall, *Zdażyć przed Panem Bogiem*;

11) Albert Camus, *Dżuma*;

12) George Orwell, *Rok 1984*;

13) Sławomir Mrozek, *Tango*.

2. Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach

- 1) Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleta*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;
- 2) Homer, *Iliada* (fragmenty);
- 3) wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: *Lament świętokrzyski* (fragmenty), *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
- 4) *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);
- 5) Ignacy Krasicki, wybrana satyra;
- 6) Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*;
- 7) Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty);
- 8) Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty);
- 9) Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);
- 10) Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*;
- 11) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty);
- 12) Marek Nowakowski, *Góra „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);
- 13) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
- 14) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);
- 15) Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty).

3. Utwory poetyckie

- 1) Horacy, wybrane utwory;
- 2) *Bogurodzica*;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; tren IX, X, XI;
- 4) wybrane wiersze poetów epoki baroku;
- 5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;
- 7) wybrane wiersze: **Krzysztofa Kamila Baczyńskiego**, Mirona Białoszewskiego, **Józefa Czechowicza**, Zbigniewa Herberta, **Bolesława Leśmiana**, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, **Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej**, Haliny Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym *Testament mój*, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, **Juliana Tuwima**.

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo jest poznawana co najmniej jedna pozycja książkowa *tytuły lektur uzupełniających znajdują się w podstawie programowej

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uszczuplone-podstawy-programowe--rozporzadzenia-podpisane>

Klasa IV- Zofia Nałkowska, *Przy torze kolejowym*, w: *Medaliony*

Wymagania edukacyjne- język polski, klasa piąta, rok szkolny 2024/2025

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
I. K L i K	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. podejmuje próbę usytuowania utworów literackich w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; podejmuje próbę rozumienia periodyzacji literatury; 2. próbuje rozpoznać w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu, symbolizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, odę, psalm, sonet, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. stara się rozpoznać w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; podejmuje próbę określenia ich funkcji;	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; podejmuje próbę rozumienia periodyzacji literatury; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, realizmu; próbuje rozpoznać elementy symbolizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, odę, psalm, sonet, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, hiperbolę; leksykalne, oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści symboliczne i	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; rozumie podstawy periodyzacji literatury; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, odę, psalm, sonet, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm,	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; rozumie podstawy periodyzacji literatury; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, odę, psalm, sonet, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię;; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię,	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1. sytuuje wszystkie poznane utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm; modernizm; dwudziestolecie międzywojenne, literatura okresu wojny i okupacji; r literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989; rozumie podstawy periodyzacji literatury; 2. rozpoznaje w utworze literackim elementy fantastyki, symbolizmu, realizmu; 3. rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, tragedię antyczną, odę, psalm, sonet, satyrę, balladę, dramat romantyczny, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;; 4. rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; 5. interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach

5. podejmuje próbę interpretacji treści symbolicznych; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: tragizm i komizm, humor, patos, ironię i autoironię, elementy groteski; podejmuje próbę określenia ich funkcji w tekście 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozpoznaje podstawowe motywy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich podejmuje próbę odwołania się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; 12. podejmuje próbę określenia cech wspólnych poznanych tekstów literackich; 13. podejmuje próbę przedstawienia propozycji interpretacji utworu; 14. podejmuje próbę wykorzystania w interpretacji utworów literackich	podejmuje próbę interpretacji treści alegorycznych utworu literackiego; 6. rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, tragizm, humor; patos, ironię i autoironię, elementy groteski; próbuje określić ich funkcje w tekście; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów; 9. rozpoznaje w utworze i próbuje interpretować sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, podejmuje próbę określenia cech wspólnych i różnych; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst	humor; patos, groteskę, ironię i autoironię; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego, oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; próbuje określić rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne	komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7.. wykazuje się znajomością treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 8. rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; 9. rozpoznaje w utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne	literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście oraz rozumie wartościujący charakter; 7. wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe (*<i>lista lektur umieszczona jest pod tabelką</i>); 8. rozpoznaje tematykę i problematykę wszystkich poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej; zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; 9. rozpoznaje w każdym utworze i interpretuje sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; 10. rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa rolę motywów w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 11. w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza (księgi I, II, IV, X, XI, XII) Adama Mickiewicza, Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; 12. porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w
---	---	---	--	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	potrzebnych kontekstów, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. próbuje rozpoznać obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe, określać ich rolę oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości..	historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości..	konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny; 15. rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	porównywanych utworach, określa wszystkie cechy wspólne i różne; 13. przedstawia propozycję interpretacji utworu; 14. wykorzystuje w interpretacji utworów literackich wszystkie potrzebne konteksty do ich zrozumienia, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny; 15. rozpoznaje obecne wprost i w sposób przenośny w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje sens tekstu, główną myśl; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych i retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje sens tekstu, główną myśl oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. podejmuje próbę scharakteryzowania głównych prądów filozoficznych; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje sens tekstu, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje sens tekstu, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1. przetwarza informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2. odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3. rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych; 4. charakteryzuje główne prądy filozoficzne; 5. podejmuje próbę odczytania pozaliterackich tekstów kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; 6. odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II K. J	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w tworzeniu własnych wypowiedzi; 2. wykorzystuje argumentacyjny	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;	1. wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

E Z Y K O W E	charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy ; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.);próbuje określać funkcje; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; podejmuje próbę rozpoznania w tekstach manipulację, dezinformację, postprawdy, stereotyp językowy, 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji	charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. próbuje funkcjonalnie wykorzystać biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy ; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; w tekstach manipulację, próbuje rozpoznać w tekstach dezinformację, postprawdy, stereotyp językowy, 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie	2. wykorzystuje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych w budowie własnych wypowiedzi; 3. funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.); 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, ekspresywną, impresywną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; Rozpoznaje w tekstach manipulację, dezinformację, postprawdy, stereotyp językowy, 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji w redagowanym przez siebie	2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz próbuje określać ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; Rozpoznaje w tekstach manipulację, dezinformację, postprawdy, stereotyp językowy, 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en;	2. rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 3. zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy; 4. rozpoznaje rodzaje stylizacji (dialektyzacja, archaizacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; 5. rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; 6. zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 7. rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 8. stosuje zasady etyki wypowiedzi; Rozpoznaje w tekstach manipulację, dezinformację, postprawdy, stereotyp językowy, 9. stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10. stosuje zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły nie oraz partykuły -bym, -byś, -by z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń -ji, -ii, -i; zapisu przedrostków roz-, bez-, wes-, wz-, ws-; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (a, ę) oraz połączeń om, on, em, en;
---------------------------------	--	---	--	--	--

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

	w redagowanym przez siebie tekście; 12. podejmuje próbę rozróżnienia pojęcia stylu i stylizacji; 13. wskazuje zapożyczenia; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. próbuje rozróżnić style funkcjonalne polszczyzny; 16. zna pojęcie mody językowej 17. próbuje odróżniać zamierzoną innowację językową od błędu językowego;	tekście; 12. rozróżnia pojęcia stylu i stylizacji; 13. próbuje rozpoznać rodzaje zapożyczeń; 14. próbuje się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 15. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny; 16. próbuje rozpoznać i oceniać modę językową we współczesnym języku; 17. próbuje odróżniać zamierzoną innowację językową od błędu językowego;	12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i próbuje zrozumieć ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; 17. rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; 18. odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; określa funkcje innowacji językowej w tekście;	11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do wypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń i rozumie ich funkcje; 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; 17. rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; 18. odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; określa funkcje innowacji językowej w tekście	pisowni skrótów i skrótowców; 11. wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do wypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu; 12. rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 13. rozpoznaje rodzaje zapożyczeń w polszczyźnie i rozumie ich funkcje 14. rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; 15. posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 16. rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; 17. rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; 18. odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; określa funkcje innowacji językowej w tekście
II I T W O R Z E N I E W Y	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. w wypowiedziach argumentacyjnych stosuje konsekwencje; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki;	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z	1. formułuje argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach; 3. zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 4. buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

P O W I E D Z I	informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. próbuje tworzyć spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. próbuje tworzyć plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, podejmuje próbę formułowania argumentów na podstawie tekstu; 9. stosuje wąski zakres środków językowych i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. próbuje wykorzystywać wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. podejmuje próbę rozumienia zjawiska nowomowy;	5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; próbuje weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; próbuje określać jego cechy i funkcje w tekście.	uwzględnieniem celu i adresata, z próbą zachowania zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu ; 9. stosuje zadowalający zakres słownictwa i zasady poprawności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.	uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.	uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 5. zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 6. tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, definicja, notatka syntetyzująca; 7. tworzy plan dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 8. w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów; 9. stosuje bogaty zakres słownictwa i zasady poprawności językowej oraz stosowności stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe; 10. wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej. 11. rozumie zjawisko nowomowy; określa jego cechy i funkcje w tekście.
I V S A M O K S Y S T E M A T Y C Z N E	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia, odwołując się w swoich wypowiedziach do lektur obowiązkowych; 3. próbuje korzystać z literatury	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach, odwołując się do lektur obowiązkowych; 3. próbuje korzystać z literatury	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. próbuje syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach, odwołując się do lektur obowiązkowych;	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach, odwołując się do lektur obowiązkowych;	1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2. syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach, odwołując się do lektur obowiązkowych;

Wymagania edukacyjne z języka polskiego ZSEiT w Olsztynie

T A Ł C E N I E	popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji.	popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. próbuje wykorzystać formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	obowiązkowych; 3. korzysta z literatury popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego, frazeologicznymi także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.	3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 5. posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 6. wykorzystuje multimedialne źródła informacji; 7. wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich osiągnięć.
--------------------------------------	---	--	--	---	--

Lektura obowiązkowa

1. Utwory literackie poznawane w całości

- 1) Jan Parandowski, *Mitologia*, część I: *Grecja*;
- 2) Sofokles, *Antyгона*;
- 3) William Szekspir, *Makbet*;
- 4) Moliere, *Skąpiec*;
- 5) Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III;
- 6) Bolesław Prus, *Lalka*;
- 7) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
- 8) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;
- 9) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;
- 10) Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;
- 11) Albert Camus, *Dżuma*;
- 12) George Orwell, *Rok 1984*;
- 13) Sławomir Mrożek, *Tango*.

2. Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach

- 1) Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleeta*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;
- 2) Homer, *Iliada* (fragmenty);
- 3) wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: *Lament świętokrzyski* (fragmenty), *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
- 4) *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);
- 5) Ignacy Krasicki, wybrana satyra;
- 6) Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*;
- 7) Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty);
- 8) Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty);
- 9) Witold Gombrowicz, *Ferdynand* (fragmenty);

- 10) Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*;
- 11) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty);
- 12) Marek Nowakowski, *Góra „Edek”* (z tomu *Prawo preri*);
- 13) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
- 14) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bebenkach*);
- 15) Ryszard Kapuściński, *Podróż z Herodotem* (fragmenty).

3. Utwory poetyckie

- 1) Horacy, wybrane utwory;
- 2) *Bogurodzica*;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; tren IX, X, XI;
- 4) wybrane wiersze poetów epoki baroku;
- 5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;
- 7) wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego, Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Halinę Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym *Testament mój*, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima.

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo jest poznawana co najmniej jedna pozycja książkowa *tytuły lektur uzupełniających znajdują się w podstawie programowej

<https://www.gov.pl/web/edukacja/uszczuplone-podstawy-programowe--rozporzadzenia-podpisane>

Klasa V- Marek Nowakowski, *Porządkny człowiek*

IV. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. W pierwszym dniu zajęć dydaktycznych po przerwie trwającej co najmniej 5 dni roboczych, uczniowie zwolnieni są z odpowiedzi ustnej oraz prac pisemnych.
2. Prace pisemne powinny być sprawdzone i ocenione maksymalnie w ciągu 15 dni roboczych. W przypadku absencji nauczyciela okres ten wydłuża się o czas jego nieobecności.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
4. Nauczyciel, na prośbę ucznia lub jego rodziców (opiekunów prawnych) ustnie uzasadnia ocenę zgodnie z ustalonymi wcześniej kryteriami. Uzasadnienie powinno zawierać informację:
 - co uczeń zrobił dobrze;
 - gdzie popełnił błąd i na czym ten błąd polegał;
 - jak można poprawić błąd;
5. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom).
6. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny z pracy klasowej i sprawdzianu. Ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika.
7. Sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępnia się uczniowi w trakcie zajęć edukacyjnych. W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach ocenione prace udostępnia się w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
8. Udostępnione prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia, może być skserowana lub sfotografowana tylko za zgodą nauczyciela.
9. Nauczyciel jest zobowiązany przechowywać prace pisemne do końca roku szkolnego.
10. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych (choroba lub inne uzasadnione przyczyny) był nieobecny na zapowiedzianym sprawdzianie lub pracy klasowej jest zobowiązany przez nauczyciela do przystąpienia do danej formy kontroli wiadomości i umiejętności w terminie ustalonym z nauczycielem.
11. Uczeń nie może otrzymać oceny niedostatecznej w dniu powrotu do szkoły po usprawiedliwionej nieobecności, trwającej co najmniej pięć kolejnych dni roboczych.
12. Uczeń, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w każdym półroczu ma prawo do dwóch nieprzygotowań, które ma obowiązek zgłosić niezwłocznie po rozpoczęciu lekcji.

13. Uczeń może wykorzystać bon za stuprocentową frekwencję w danym miesiącu, który upoważnia do zwolnienia z niezapowiedzianej odpowiedzi lub kartkówki. Bon ratunkowy ważny jest w miesiącu, na który został wydany.
14. Uczeń ma prawo wnioskować o dodatkową pomoc z języka polskiego w formie zaproponowanej odrębnymi przepisami.
15. Co najmniej dwa tygodnie przed rocznym, klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.
16. Jeżeli uczeń korzysta z niedozwolonych form pomocy (ściągi, podpowiedzi, telefon, dyktafon i inne odtwarzacze audio-video otrzymuje ocenę niedostateczną za niesamodzielną pracę.
17. Nauczyciel respektuje zwyczaj „szczęśliwego numerku”, nie ocenia wypowiedzi ustnych ucznia i merytorycznego przygotowania do lekcji, jednak uczeń musi być przygotowany do lekcji w zakresie podstawowym: zobowiązany jest zawsze posiadać zeszyt i podręcznik.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zabronione jest używanie/wykorzystywanie na lekcjach jakiegokolwiek sprzętu elektronicznego (tel. komórkowych, notesów elektronicznych, aparatów fotograficznych, dyktafonów, kamer i in.) bez wiedzy i pozwolenia nauczyciela.
2. Wykłady nauczyciela, teksty zadań i inne materiały dydaktyczne są dobrem intelektualnym chronionym prawami autorskimi. Nagrywanie, filmowanie, publiczne rozpowszechnianie lekcji lub jej fragmentów jest zabronione.
3. Wszystkie inne kwestie, nieuwzględnione w niniejszym dokumencie regulują odpowiednio przepisy wyższego rzędu.